

Ocena ryzyka zawodowego wynikającego z narażenia na hałas w świetle przepisów europejskich i krajowych <i>Danuta Augustyńska</i>	2
System aktywnej redukcji hałasu o przebiegu okresowym <i>Paweł Górski, Wiktor M. Zawieska</i>	5
Ocena ryzyka zawodowego związanego z narażeniem na hałas na niestacjonarnych stanowiskach pracy <i>Anna Kaczmarska, Witold Mikulski, Danuta Augustyńska</i>	7
Dobór środków ochrony indywidualnej w profilaktyce zespołu wibracyjnego <i>Jolanta Koton, Piotr Kowalski</i>	10
Zapobieganie ryzyku zawodowemu przy ręcznych pracach transportowych <i>Tomasz Tokarski</i>	13
Zarządzanie bezpieczeństwem w SPEDPOLU. Systemy rejestracji i eliminacji zdarzeń nieprawidłowych <i>Tadeusz Leszczyński</i>	15
Charakterystyka stopnia zmienności ekspozycji na hałas rolnika indywidualnego – propozycje metodyczne <i>Leszek Solecki</i>	19
System przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym – przepisy szczegółowe <i>Jerzy S. Michalik</i>	22
Kryteria postępowania z niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi na podstawie przepisów polskich i Unii Europejskiej <i>Halina Puchalska</i>	26
Niektóre uprawnienia i obowiązki pracodawców i pracowników <i>Ewa Zduńska</i>	29
Europejski Tydzień Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy 2002. Praca a stres <i>Wioletta Klimaszewska</i>	30
Jak nie dać się pokonać stresowi w pracy – kilka porad psychologa <i>Dorota Zolnierczyk</i>	31

Miesięcznik
BEZPIECZEŃSTWO PRACY
nauka i praktyka
ukazuje się od 1971 roku
Wydawca: Centralny Instytut
Ochrony Pracy
Adres wydawcy i redakcji:
00-701 Warszawa
ul. Czerniakowska 16
tel.: 623-36-75; fax: 623-36-93
http://www.ciop.pl/bp
e-mail: bezpi@ciop.pl

REDAGUJE ZESPÓŁ I KOMITET:
doc. dr inż. DANUTA AUGUSTYŃSKA
mgr inż. JÓZEF GIERASIMIUK
dr hab. MARIA KONARSKA, prof. CIOP
doc. dr HALINA PUCHALSKA
mgr BARBARA SZCZEPANKOWSKA
(red. nac.)
dr inż. WIKTOR M. ZAWIESKA
(przew. Komit.)
URSZULA MANICKA, ELŻBIETA MAUER
(red. tech.)
Projekt okładki: Karol Śliwka
Okładka: Magdalena Bartkiewicz-Podgórska
– wyróżnienie na ogólnopolskim konkursie
na plakat bezpieczeństwa pracy. CIOP 2002

Wydawnictwo jest indeksowane w: CISDOC, HSELINE, NIOSHTIC, OSH-ROM, INDEX COPERNICUS

Rękopisów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega się również prawo skracania materiałów przeznaczonych do publikacji oraz dokonywania poprawek redakcyjnych. Artykuły są recenzowane.
Redakcja przyjmuje płatne ogłoszenia, reklamy i wkładki, za których treść nie odpowiada. Skład, przygotowanie, druk i oprawa EFEKT 03-802 Warszawa, ul. Lubelska 30/32
Ark. wyd. 8, ark. druk. 2,5, format A4. Nakład 3000.
Cena 1 egz. 10 zł

WARUNKI PRENUMERATY

RUCH S.A.: wpłaty na okresy kwartalne do 5. każdego miesiąca poprzedzającego rozpoczęcia prenumeraty przyjmują jednostki kolportażowe RUCH S.A. właściele dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Informacji o warunkach prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę udziela RUCH S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33, tel. 532-87-31, 532-88-16, 532-88-19, 532-88-20, infolinia 0-800-1200-29.
Urzędy pocztowe: wpłaty na okresy kwartalne, półroczne i roczne przyjmują: do 30 listopada na prenumeratę od 1 stycznia następnego roku i odpowiednio: do końca lutego – prenumerata od 1 kwietnia, do 31 maja – prenumerata od 1 lipca, do 31 sierpnia – prenumerata od 1 października. Wpłaty od mieszkańców wsi i małych miast, a od osób niepełnosprawnych także w dużych miastach przyjmują również listonosze.
Prenumeratę można też zamawiać w takich firmach kolportażowych, jak: JARD PRESS 01-207 Warszawa, ul. Karolkowa 28, tel. 631-48-88, KOLPORTER 02-237 Warszawa, ul. Instalatorów 7c, tel. 577-14-27, tel. kom. 0 602-411-647 oraz GARMOND PRESS S.A. 01-106 Warszawa, ul. Nakielska 3, tel. 836-69-21, Grupa Wydawnicza INFOR Sp. z o.o., 05-270 Marki k. Warszawy, ul. Okólna 40, tel. 761-30-30, infolinia 0-801-626-666, www.prenumerata.infor.pl
Egzemplarze archiwalne można nabywać lub zamawiać w redakcji.

AUGUSTYŃSKA D.: Ocena ryzyka zawodowego wynikającego z narażenia na hałas w świetle przepisów europejskich i krajowych	2
W artykule przedstawiono zasady i przykłady oszacowania ryzyka zawodowego wynikającego z narażenia na hałas.	
GÓRSKI P., ZAWIESKA W.M.: System aktywnej redukcji hałasu o przebiegu okresowym	5
W pracy przedstawiono układ aktywnej redukcji hałasu (ARH), zoptymalizowany pod kątem redukcji hałasu wąskopasmowego. Układ opracowano na podstawie uniwersalnego kontrolera ARH, który wyposażono w algorytm wykorzystujący równoległe filtry wycinające i układ generacji sygnału. System przetestowano w warunkach laboratoryjnych i rzeczywistych przy redukcji hałasu transformatora energetycznego. Przeprowadzone badania potwierdziły przydatność opracowanego systemu do redukcji hałasów okresowych.	
KACZMARSKA A., MIKULSKI W., AUGUSTYŃSKA D.: Ocena ryzyka zawodowego związanego z narażeniem na hałas na niestacjonarnych stanowiskach pracy	7
W warunkach przemysłowych na niestacjonarnych stanowiskach pracy narażenie na hałas zmienia się w cyklu rocznym i dlatego standardowe metody oceny narażenia (odniesienie do dnia lub tygodnia) nie pozwalają oszacować ryzyka zawodowego. W artykule podjęto próbę oszacowania ryzyka zawodowego narażenia na hałas słyszalny i infradźwiękowy w odniesieniu do roku, na przykładzie pracownika remontowego w elektrowni węglowej.	
Koton J., Kowalski P.: Dobór środków ochrony indywidualnej w profilaktyce zespołu wibracyjnego	10
W artykule przedstawiono wyniki badań skuteczności ochrony wnoszonej przez wybrane rękawice antywibracyjne przy ich zastosowaniu do prac różnymi narzędziami ręcznymi. Wykazano, że rękawice antywibracyjne są pomocnym środkiem w profilaktyce zespołu wibracyjnego, choć nie zawsze ograniczają ryzyko zawodowe pojawienia się tej choroby do poziomu dopuszczalnego ze względu na ochronę zdrowia. Wykazano też, że rękawice antywibracyjne powinny być dobrane do narzędzi lub ich typów.	
TOKARSKI T.: Zapobieganie ryzyku zawodowemu przy ręcznych pracach transportowych	13
Na podstawie postanowień polskiego prawa i zaleceń dyrektywy UE przygotowano zasady zapobiegania ryzyku zawodowemu przy ręcznych pracach transportowych. Zasady te dotyczą prawidłowych sposobów podnoszenia i przenoszenia, przedstawiają technikę – pokaz prawidłowych metod podnoszenia i przenoszenia oraz służą także ich praktycznemu zastosowaniu w codziennej pracy i przy codziennych czynnościach poza pracą.	
SOLECKI L.: Charakterystyka stopnia zmienności ekspozycji na hałas rolnika indywidualnego – propozycje metodyczne	19
Instytut Medycyny Wsi przeprowadził w 31 wybranych gospodarstwach indywidualnych pomiary hałasu emitowanego przez pojazdy i maszyny rolnicze, na który narażeni są rolnicy. W artykule przedstawiono wyniki tych badań oraz propozycje metodyczne dotyczące całorocznego monitoringu ekspozycji rolników na hałas.	
MICHALIK J.S.: System przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym – przepisy szczegółowe	22
Przedstawiono i omówiono postanowienia czterech rozporządzeń ministra gospodarki stanowiące przepisy szczegółowe dotyczące systemu przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym, ustanowionego na mocy ustawy – Prawo ochrony środowiska. Dotyczą one: kryteriów kwalifikacyjnych dla zakładów zwiększonego oraz dużego ryzyka poważnej awarii przemysłowej, wymagań w odniesieniu do raportów o bezpieczeństwie, wewnętrznych oraz zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych.	
PUCHALSKA H.: Kryteria postępowania z niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi na podstawie przepisów polskich i Unii Europejskiej	26
W artykule przedstawiono kryteria prawidłowego postępowania z niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi. Obowiązek określenia spójnych kryteriów bezpieczeństwa przy produkcji, stosowaniu i obrocie substancji chemicznych wynika z konwencji MOP i z dyrektyw Wspólnoty Europejskiej. Najważniejsze z nich omówiono w artykule. Przedstawiono też wybrane uregulowania prawne obowiązujące w Polsce w tym zakresie. Wynika z nich, że odpowiednio oznakowanie i klasyfikacja wskazują służbom bhp, pracownikom i pracodawcom główny kierunek biologicznego działania substancji chemicznych. Umożliwiło to wprowadzenie odpowiednich zabezpieczeń i środków ochrony indywidualnej.	

ABSTRACTS

AUGUSTYŃSKA D.: Assessment of occupational risk resulting from exposure to noise	2
The employer's general duty to assess and prevent occupational risk resulting from exposure to noise is established in European regulations and in Polish law adapted to those regulations. This paper presents the rules of risk estimation by determining the likelihood of the occurrence of negative consequences of exposure to noise and the degree of their severity.	
GÓRSKI P., ZAWIESKA W.M.: Active reduction system for periodic noise	5
This paper presents an Active Noise Reduction (ARH) system for narrow-band noise. This system has been built on the ARH universal controller, which has been fitted with an algorithm based on parallel cutting filters and a system for generating a signal. This system has been tested in a laboratory and in the open field at reducing noise of a power transformer. The study confirms the usefulness of the developed algorithm to reduce periodic noise.	
KACZMARSKA A., MIKULSKI W., AUGUSTYŃSKA D.: Assessment of occupational risk related to exposure to non-stationary workstations	7
Exposure to noise in non-stationary workstations in industrial conditions has an annual cycle of changes. That is why standard methods of assessing exposure (in relation to a day or a week) are not appropriate for estimating occupational risk. The article makes an attempt at estimating occupational risk resulting from audible and infrasound noise in relation to a year, using a maintenance worker in a coal power plant as an example.	
KOTON J., KOWALSKI P.: Selection of personal protective equipment for preventing hand-arm vibration syndrome	10
The paper presents research results relating to the effectiveness of an antivibration glove in reducing vibration when it is worn by users of various vibratory tools. It has been shown that antivibration gloves can be a helpful measure in preventing the occupational risk of hand-transmitted vibration damage. In order to achieve as maximum a degree of protection as possible, it is necessary to select antivibration gloves for particular vibratory tools.	
TOKARSKI T.: Risk prevention during manual handling tasks	13
On the basis of Polish law and EU Directive recommendations rules on risk prevention during manual handling tasks have been prepared. Those rules concern correct ways of lifting and carrying, they show the technique, i.e., correct methods of manual handling tasks. Their aim is to be applied in practice in everyday work and in everyday tasks outside work.	
SOLECKI L.: Changeability of a private farmer's exposure to noise – methodological proposals	19
The Institute of Agricultural Medicine has measured – in 31 selected family farms – noise emitted by farm vehicles and machines to which farmers are exposed. The article presents the results of those measurements as well as methodological proposals related to all-year monitoring of farmer's exposure to noise.	
MICHALIK J.S.: A system of major industrial accidents control – executive regulations	22
Provisions of four regulations of the Minister of Economy concerning the system of major industrial accident control, issued in accordance with the Environment Protection Act, have been presented and discussed. These regulations refer to: qualification criteria for lower- and higher-tier establishments creating major accident hazards, requirements for safety reports, requirements for internal and external emergency plans.	
PUCHALSKA H.: Dangerous chemical substances and preparations – criteria of handling on the basis of Polish and European Union legal regulations	26
Criteria of proper handling of dangerous chemical substances and preparations are presented in the article. Legal regulations in force in the European Community concerning safety during production, use and marketing of dangerous chemical substances are also presented. The obligation to determine the principles of safety during production, use and marketing of dangerous chemical substances follows from ILO conventions and European Community directives. Moreover, selected binding Polish legal regulations in this field are presented. According to those regulations, appropriate labelling and classification indicate to occupational safety services, employers and employees the main direction of the biological effect of chemical substances. This makes it possible to introduce appropriate protection and personal protective equipment.	